

Van: Harm-Jozet van der Veen (in GBA helaas bekend als Harm Joost).

Betreft: Internetconsultatie 'Wijziging vermelding van geslacht'

Groningen, 5 februari 2020

Geachte Minister voor Rechtsbescherming, beste Sander Dekker,

Geslacht betekent niet dat er enkel mannen óf vrouwen zijn, het is niet binair. Deze erkenning ontbreekt helaas in de huidige wet voor wijziging van de geslachtsvermelding en ontbreekt in dit wetsvoorstel voor de verbetering van deze wet. Daardoor hebben mensen zoals ik dus niet de gelijke toegang tot een juiste vermelding van geslacht als mensen die vrouw of man zijn.

In deze brief leg ik u uit waarom die erkenning geen grote stap hoeft te zijn en waarom deze nodig is. De overheid erkent op verschillende manieren al een grotere genderdiversiteit dan man én vrouw, om te beginnen doet u dat wettelijk.

Enerzijds op de geboorteakte van mensen bij wie het geslacht niet vastgesteld kan worden na de geboorte óf wanneer zij bij de rechter in beroep een foute geslachtsvermelding aantonen op de geboorteakte. Dat deden Leonne Zeegers en Nanoah Struik met succes, velen volgen nu hun voorbeeld. Deze situaties vertalen zich in de Basisregistratie Personen en op identiteitsdocumenten naar vermelding met een X.

Anderzijds is er wettelijke erkenning door geslacht als breed begrip te erkennen in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb). Daarin staan genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken genoemd onder de beschermde grond geslacht. Die erkenning gebeurt ook financieel door het subsidiëren van organisaties als Transgender Netwerk Nederland, NNID en COC Nederland die zich onder andere inzetten voor gender- en seksediversiteit en non-binaire mensen. Tenslotte is er praktisch de erkenning door het terugdringen van onnodige seksregistratie (waar mogelijk). Dat is een afspraak uit het regeerakkoord waar u en uw collega ministers nu stappen in zetten.

Waar de Awgb stelt dat ik niet gediscrimineerd mag worden, draagt u als wetgever er helaas aan bij dat ik wel gediscrimineerd word. Ik ben een non-binair transgender. 50 jaar geleden geboren als jongentje, maar tegenwoordig -minimaal uniseks- maar meestal behoorlijk vrouwelijk gekleed. Dat levert soms pijnlijke situaties op.

Denk aan voor de hand liggende situaties bij openbare toiletten, maar ook aan het fouilleren in bijvoorbeeld voetbalstadions of op vliegvelden. Nu zou dat door een man moeten gebeuren aangezien er een M op mijn paspoort staat. Maar zeker op dagen dat ik mij meer vrouwelijk voel en gekleed ga voelt dat zeer ongepast. Wanneer ik kan aantonen non-binair te zijn door een X in mijn paspoort geeft dat mij altijd de keus te kiezen voor een man of vrouw afhankelijk van hoe ik mij die dag voel. Juist als non-binair transgender ligt dat heel gevoelig.

Minder fysiek maar ook heel pijnlijk kan een aanspreekvorm zijn. Zoals bijvoorbeeld bij een uitkeringsinstantie een contactpersoon mij blijft aanspreken met meneer terwijl ik daar in dameskleding voor hem zit en aangeef geen meneer te zijn of te willen zijn. Met een X in mijn paspoort had ik daar werk van kunnen maken, nu sta ik machteloos. Ook omdat die ambtenaar mijn paspoort met een M erin juist tegen mij kan gebruiken. Zoiets is heel pijnlijk.

De enige wettelijke mogelijkheid om die X te krijgen is nu via de rechter, door een beroep te doen op Artikel 24 uit het Burgerlijk Wetboek Boek 1. Steeds meer non-binaire mensen proberen deze procedure nu dus te doorlopen, maar dat is niet zoals het zou moeten zijn. Het is namelijk niet in overeenstemming met de uitgangspunten die u hanteert voor mensen die de geslachtsvermelding van M naar V wijzigen of andersom: Eenvoudig en laagdrempelig met erkenning van het recht op zelfbeschikking.

Ik roep u daarom op hier iets aan te doen. De X staat nu voor 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'. Ik pleit ervoor dat het wettelijk mogelijk wordt om de vermelding van geslacht door te strepen. Wat dan op identiteitsbewijzen resulteert in een X als geslachtsvermelding. Dit is het enige internationaal erkende alternatief op een M of V in paspoorten. Zo'n mogelijkheid geeft iedereen zelfbeschikking over het wel of niet vermeld hebben van het geslacht. De X is belangrijk voor mij als non-binair persoon, maar ook voor mensen die vinden dat de overheid niets te zeggen heeft over hun geslacht of de vermelding daarvan.

Ik ben blij dat voor mannen en vrouwen, en meisjes en jongens het wijzigen van de vermelding van geslacht beter geregeld wordt. Nu is het tijd dat ook voor ons te regelen. U kunt niet zeggen dat u voor de emancipatie van transgender en intersekse personen opkomt als u tegelijkertijd voor non-binaire trans en intersekse personen geen zelfbeschikking en erkenning regelt. Regel daarom snel een wet die het doorstrepen van de vermelding van geslacht mogelijk maakt. Dat kan wat mij betreft in een aparte wet of als aanvulling in dit wetsvoorstel voor de verbetering van Wijziging van de vermelding van geslacht. Dat is dé stap in de erkenning dat geslacht niet binair is die nu nodig is, voor mij en veel andere trans en intersekse personen.

Hoogachtend,

Harm-Jozet van der Veen (in GBA helaas bekend als Harm Joost).